

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Maa- ja metsätalousministeriö

Turtola 12. syyskuuta 2018

kirjaamo@mmm.fi

orian.bondestam@mmm.fi

Viite: Ministeriön lausuntopyyntö 4.9.2018 - MMM2018-00578

Jokiseura kalastuskiintiöistä vuodelle 2019

LOHI VOI HUONOSTI, ON VÄLITTÖMÄN KALASTONHOIDON AIKA

Euroopan Komissio on laatinut ehdotuksensa "*eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamiseksi vuodeksi 2019.*" Komissio muistuttaa, että YKP:n mukaan "*jäsenvaltiot voivat vapaasti jakaa mainitut mahdollisuudet eri alueiden tai toimijoiden kesken kyseisissä artikloissa vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Jäsenvaltioilla on täten laaja liikkumavara.*" YKP antaa mahdollisuuden järjestää lohenkalastuksen kantakohtaisesti.

Komissio esittää n. 15%:n korotusta vuoden 2018 lohenkalastuskiintiöön Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden alueelle Sub.Div. 22-31 ensi vuodelle, 104 996 lohta. Komissio mainitsee ottaneensa ICES:n neuvonannon tarpeellisilta osin huomioon. Selville ei käy, mitkä ICES:n tieteellisestä neuvonannosta on katsottu tarpeellisiksi, kun kiintiöesitys on yli 60% kyseistä neuvonantoa, n. 63 300 lohta, suurempi. Komissio sanoo kuulleensa myös elinkeinokalastajien Itämeren neuvoa-antavaa toimikuntaa BSAC. Komissio teki perustavaa laatua olevan virheen, koska se ei kuullut jokivarsien asianomistajia tehdessään ehdotuksen kalastuskiintiöiden suuruudesta. Komis-

sio on jättänyt huomioimatta sen, että Ruotsissa ja Suomessa on EU:n YKP -alueen ulkopuolella lohenkalastusoikeuksia, jotka ovat EU:n perusoikeuskirjan ja kansallisen perustuslain turvaamaa yksityisen oikeutta, jota EU:n sekä Ruotsin ja Suomen valtioiden tulee kunnioittaa ja näitä oikeuksia kansainvälisesti puolustaa.

Euroopan Komissio ei näe tarvetta lohen kantakohtaiseen kalastukseen, vaikka siitä on selkeä viesti ICES:n neuvonannossa: "*ICES advises that management of salmon fisheries should be based on the status of individual river stocks.*" Komissio mainitsee, että vain yksi kalakanta on alle turvallisen kestävän enimmäistuoton tason rajan, kun lähes kaikki lohikannat ovat alle tavoitetason. ICES:n neuvonannon s.5 taulukon mukaan riittävän poikastuotantotason saavuttaminen on todennäköistä vain seitsemällä lohikannalla, se on epätodennäköistä neljällä lohikannalla, mutta suurin osa, 18 lohikantaa, ei tule saavuttamaan 75 %:n poikastuotantotasoa. Komissio puhuu ristiriitaisesti kalakannoista, "*jotka ovat biomassan suhteen turvallisten rajojen alapuolella*". YK:n merioikeusyleissopimuksen V osan 66 artiklalla erityisesti suojattua lohta pidetään keinotekoisesti merellisten kalojen kaltaisena, ja arvioidaan biomassana.

Kansallisessa lohistrategiassa on sovittu, että Suomi sitoutuu puolustamaan lohikiintiöiden osalta tieteellistä neuvonantoa. Komissio mainitsee, että kiintiöasiaa on käsitelty BALTFISH -foorumissa kesäkuussa. Komission esitys perustuneekin paljolti kyseisen elinkeinokalastusfoorumin linjaukseen. Tiedossa ei ole, että Suomi olisi esittänyt eriävää mielipidettä. Vaikka komission kanta miellyttäisi virkamiesjohtoa, Suomen virallinen kanta on asetettava todellisten faktojen perusteella. Korkean kiintiön perusteeksi on esitetty, että muiden maiden ei tule joutua maksumiehiksi sen johdosta, että Puolassa harjoitetaan vilppiä runsaassa mittakaavassa. Kalakantojen suojelun kannalta voi kysyä, onko se kalojen syy, että niitä tapetaan laittomasti? Kuolinpaikasta riippumatta tapettu lohi ei kude. Kalakannoista huolehtiminen on myös Unionin perusasetuksessa (YKP) asetettu prioriteetti. Asetuksen toisessa artiklassa veloitetaan saattamaan kalakannat kestävän enimmäistuoton tasoa suuremmiksi.

Tornio-Muoniojokiseura viittaa Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntoon 11/2012 vp, jossa "*valiokunta pitää valtioneuvoston kannasta poiketen välttämättömänä Itämeren lohenkalastuksen säätelyjärjestelmän uudistamista yhteisen kalastuspolitiikan uudistamisen yhteydessä. Valiokunta katsoo, että lohenkalastuksen säätely tulee erottaa EU:ssa muusta merikalastuksen säätelyjärjestelmästä ja tarkastella myös artiklan 5 määrittelyjä lohen kannalta. Määrittelyjen edut ja haitat tulee arvioida esimerkiksi Tornionjoen lohenkalastuksen säätelyn kehittämisen kannalta. Vaelluskalakantojen kalastuksen säätelyn periaatteet tulee toteuttaa noudattaen YK:n merioikeusyleissopimusta, jonka V osan 66 artiklassa säädetään anadromisten kalakantojen hallinnasta muista kalalajeista erillisenä.*" ja ICES:n neuvonantoon ja esittää, että Suomi ja Ruotsi ryhtyvät rakentamaan yhteisen toimeenpano-ohjelman, jolla Itämeren lohenkalastus saadaan merilain edellyttämälle kantakohtaisen kalastuksen periaatteelle.

ICES:n lohikantamallin mukaan tämä vuosi 2018 piti olla "parempi" vuosi lohen kutuvaellukselle. Emokalat eivät kuitenkaan päässeet Tornionjoelle. Kutuvaellus jäi lähes puoleen lohistrategian tavoitetasosta ja toinen peräkkäinen erittäin heikko kutuvuosi on fakta. Nollikkaiden pieni poikastiheys tämän kesän sähkökoekalas-

tuksissa aiheuttaa kasvavaa huolta. M-74 oireyhtymä on aiheuttanut jopa 50%:n kuolleisuuden poikasten kuoriutumisessa. Ruotsissa on havaittu erityisesti naaraslohillä voimattomuutta nousta esim. lohiorjaita ylös. Vuoden 2019 lohikiintiötä arviotaessa on otettava huomioon neuvonannon jälkeen saadut huolestuttavat tiedot Itämerellä syönnöstävien lohikantojen tilasta. Katsomme, että Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden Sub.Div. 22-31 kokonaislohikiintiöksi voi asettaa ICES:n tieteellisen neuvonannon mukaisesti korkeintaan 63.300 lohta.

Kunnioittavasti

Tornio-Muoniojokiseura ry
Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi
www.jokiseura.fi